

Overdenking over Johannes 14: 15-26

**Jezus' garantie vóór zijn heengaan:
'Ik laat jullie niet als wezen achter!'**

1^e lied: Psalm 27 (DNP)

- 1 God is mijn licht, de redder van mijn leven. / Zou ik nog bang zijn voor de duisternis? / Hij is mijn kracht, Hij zal bescherming geven.
Wie vrees ik nog wanneer Hij bij mij is? / Toen ik werd aangevallen hield ik stand; / mijn tegenstanders beten in het zand. / Al smeedt een machtig leger een complot, / ik weet mij veilig in de hand van God.
- 3 HEER, hoor mij roepen, antwoord op mijn smeken. / Ik zoek U, HEER, verberg U niet voor mij! / Wijs mij niet af, geef mij een levensteken; laat uw gezicht zien, ga mij niet voorbij. / God, mijn behoud, U hebt mij steeds gered, / help mij opnieuw, verhoor ook dit gebed.
Al zijn mijn ouders bij me weggegaan, / U neemt mij als uw kind in liefde aan.

Bijbel: Johannes 14: 15-26 (NBV21) *Jezus zal Gods huisgezin niet als wezen achterlaten*

¹⁵ Als je Mij liefhebt, houd je dan aan mijn geboden. ¹⁶ Dan zal Ik de Vader vragen jullie **een andere pleitbezorger** te geven, die altijd bij je zal zijn: ¹⁷ **de Geest van de waarheid**. De wereld kan Hem niet ontvangen, want ze ziet Hem niet en kent Hem niet. Jullie kennen Hem wel, want Hij blijft bij jullie en zal in jullie zijn.

¹⁸ **Ik laat jullie niet als wezen achter, Ik kom bij jullie terug.**

¹⁹ **Nog een korte tijd en de wereld zal Mij niet meer zien, maar jullie zullen Mij wel zien, want Ik leef en ook jullie zullen leven.** ²⁰ Dan zul je begrijpen dat Ik in mijn Vader ben, dat jullie in Mij zijn en dat Ik in jullie ben.

²¹ Wie mijn geboden kent en zich eraan houdt, heeft Mij lief. Wie Mij liefheeft zal de liefde van mijn Vader en Mij ontvangen, en Ik zal mij aan hem bekendmaken.'

²² Toen vroeg Judas (niet Judas Iskariot) aan Jezus: 'Waarom zult U zich wel aan ons, maar niet aan de wereld bekendmaken, Heer?'

²³ Jezus antwoordde: 'Wanneer iemand Mij liefheeft zal hij zich houden aan wat Ik zeg, mijn Vader zal hem liefhebben en mijn Vader en Ik zullen bij hem komen en bij hem wonen. ²⁴ Maar wie Mij niet liefheeft, houdt zich niet aan wat Ik zeg, en wat jullie Mij horen zeggen, zijn niet mijn woorden, maar de woorden van de Vader, door wie Ik gezonden ben. ²⁵ Dit alles zeg Ik tegen jullie nu Ik nog bij jullie ben. ²⁶ Later zal **de pleitbezorger, de heilige Geest**, die de Vader jullie in mijn naam zal zenden, jullie alles duidelijk maken en alles in herinnering brengen wat Ik tegen jullie gezegd heb.

Overdenking: *Jezus' garantie vóór zijn heengaan:*
'Ik laat jullie niet als wezen achter, Ik kom bij jullie terug!'

Nadat Jezus Lazarus tot leven had gewekt, had Jezus met zijn leerlingen de luwte gezocht. (Joh. 11:54) Maar nu het Joodse Paasfeest nadert, reist Hij naar Jeruzalem. Eerst gaat Hij op bezoek bij Lazarus, Marta en Maria in het nabijgelegen Betanië. Die trakteren Hem op een maaltijd, waarbij Maria Jezus' voeten zalft. (12:1-11)

Een dag later trekt Jezus Jeruzalem in, waar de mensen Hem toejuichen: 'Hosanna!' Jezus weet wat Hem te wachten staat. Hij is doodsbang, maar zegt ook dat Hij hiervoor gekomen is. Dan krijgt Hij, als bij donderslag, bemoediging van zijn Vader: "Ik heb mijn grootheid getoond, en ik zal mijn grootheid weer tonen." (12:27-28)

Hoofdstuk 13 begint veelzeggend: "Het was kort voor het Pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en **dat Hij uit de wereld terug zou keren naar zijn Vader.**

Zijn liefde voor de zijnen zou tot het uiterste gaan."
(13:1)

In een zaal, waar ze de Paasmaaltijd houden, wast Jezus de voeten van zijn leerlingen. Diepbedroefd zegt Hij ook: "Eén van jullie zal Mij uitleveren." (13:21)

Judas Iskariot gaat weg om zijn plan uit te voeren.

Vanaf dán houdt Jezus een afscheidsgesprek met de elf andere leerlingen. (hf. 13-17) Het gaat eerst over zijn vertrek en terugkomst. (13:31-14:31) Wat bedoelt Hij toch?

We hoorden Jezus zeggen: "Nog een korte tijd en de wereld zal Mij niet meer zien, maar jullie zullen Mij wel zien." (14:19) Dat had Hij eerder ook al gezegd: "**Kinderen**, ik blijf nog korte tijd bij jullie. Waar Ik heenga, kunnen jullie niet komen." (13:33) **Kinderen**. Zijn leerlingen zullen zich straks voelen als kinderen van wie de vader plotseling sterft. Hij wil hen op zijn dood voorbereiden, want ze zullen Hem missen. Daarom zegt Hij: "**Ik laat jullie niet als wezen achter, Ik kom bij jullie terug.**" (14:18)

Wat een indringend beeld is dat! Een **wees** is iemand die geen ouders meer heeft. Hoe erg en verdrietig vinden we dat, als iemand al jong alleen op de wereld staat. Je bent kwetsbaar, zo zonder zorg en liefde. Helaas komt dat alle eeuwen voor: in tijden van oorlog, natuurrampen, maar ook bij brand of ongelukken. Als je je 'verweesd' voelt voel je je alleen, verlaten; je mist wie je dierbaar was. We kennen dat allemaal ergens wel, wanneer je ouders je zijn ontvallen.

Daarom kunnen we ons best inleven in Jezus' leerlingen. Wat zullen ze zich eenzaam en verlaten gaan voelen! Niemand had hen zoveel aandacht gegeven als Jezus, zelfs hun eigen ouders niet. Door Hem waren Gods beloften concreet voor hen geworden. Zij voelden zich opgenomen in een nieuw, geestelijk gezin, waarin ze dankzij Jezus kinderen van de Vader waren. Hoe moet 't dan verder met alles waaraan Jezus met hen begonnen was? Nee, Hij mag echt niet weggaan en hen alleen laten.

Jezus voelt dat aan en gaat hen bemoedigen: **“Ik laat jullie niet als wezen achter.”** Als geen ander wist Hij van Gods zorg voor wezen en weduwen, omdat zij mensen zonder helper zijn. Daarom droeg God Israël op hen niet uit te buiten, want **“de HEER verschaft wees en weduwen recht.”** (Exodus 22:21; Deuteronomium 10:18) Ook enkele Psalmen getuigen van Gods zorg voor hen die **“door vader en moeder verlaten zijn”**. (Psalm 27:10; ook 10:14; 68:6; 146:9)

Zoals God voor wezen zorgde, zo zorgt Jezus voor zijn leerlingen - zijn geestelijke kinderen - die alleen verder na zijn dood en opstanding.

Hóe helpt Hij hen dan? Dat zegt Jezus twee keer: **“Als je Mij liefhebt, houd je dan aan mijn geboden. Dan zal Ik de Vader vragen jullie een andere pleitbezorger te geven, die altijd bij je zal zijn.”** (14:15) en - na een vraag van de andere Judas -: **“Later zal de pleitbezorger, de Heilige Geest, jullie alles duidelijk maken (...).”** (14:26)

De hulp die Jezus zal geven is **“een andere Pleitbezorger”**, **“Trooster”** of **Helper**. Jezus is dat *nú* al, in hun aanwezigheid. Maar wanneer Jezus na zijn Hemelvaart definitief bij de Vader is, zal **de Heilige Geest de ‘andere Helper’ náást Jezus** zijn. Hij zal hetzelfde doen op aarde als Jezus in de hemel: helpen, bijstaan, kracht geven. Hij wil die hulp geven aan iedereen die leerling van Jezus wil zijn en Hem liefheeft.

Voor wie is die hulp bestemd? Jezus zegt: Voor wie **elkaar liefhebben** (13:33-35) en **Hem liefhebben** en zich aan zijn geboden houden. (14:15) Voor hen heeft Jezus een geweldige belofte: **“Wie Mij liefheeft, zal de liefde van mijn Vader en ontvangen (...), dan zullen mijn Vader en ik bij je komen wonen.”** (14:21 en 23): de Heilige Geest!

Ik las een mooi voorbeeld¹: zoals een baby in de moederschoot via de navelstreng aan haar moeder verbonden is en voeding en alles krijgt wat nodig is, zo werkt en woont de Geest ook in ons. Hij geeft ons voeding en alles wat verder nodig is om te geloven. Zo houdt Hij ons verbonden met Vader en Zoon in de hemel.

Dat mag ook ons moed geven. In onze tijd is er veel verharding en ongeloof. Je kunt je daardoor als christen verweesd, alleen voelen. Dan zal Jezus' Geest **altijd** bij je zijn en je helpen, ook nu Jezus in de hemel is, en niet meer lichamenlijk bij ons.

En het mooiste dat Jezus aan zijn leerlingen meegeeft, is zijn belofte: **“Ik kom terug, want Ik leef en jullie zullen ook leven.”** (14:18-19) Bij Jezus' terugkomst zullen wij Hem eindelijk zien. Doordat Jezus verder leeft, niet gebroken door de dood, kan Hij de **garantie** bieden, dat zijn leerlingen - en ook wij - eens eeuwig zullen leven. **Mét Hem!** Wat een vreugde zal dat zijn in het huis van de Vader!

Amen

¹ Uit een preek op internet van dr. G.C. (Gerrit) Vreugdenhil uit Gouda over Johannes 14:15-26 en Handelingen 1:4-11 (17 mei 2015). Enkele elementen heb ik gebruikt voor deze overdenking.

2e lied: Gezang 235 (LvdK; melodie: LvdK 303, De ware kerk des Heren)

- 1 In bidden en in smeken, maak onze harten één.
Wij hunk'ren naar een teken, / o, laat ons niet alleen.
De Heiland is getreden / aan 's Vaders rechter hand:
wij wachten hier beneden / de gaven van zijn hand.
- 2 Wijd open staan de deuren, / nu is de toegang vrij.
Voor wie verweesd hier treuren / is Jezus' hulp nabij.
Al dreigen nog gevaren, / al wacht ons kruis en strijd,
de Geest zal ons bewaren, / de Geest, die troost en leidt.

Liedtekst van Sela – U bent hier

Tekst: Hans Maat muziek: Kinga Bán, Adrian Roest © 2014 Stichting Sela Music

Jezus, U blijft niet op afstand staan:
U bent één gebed bij mij vandaan.
Niemand anders komt zo dichtbij,
U bent hier en woont in mij.

Hier ben ik in uw aanwezigheid.
Breek de muur af die mij van U scheidt.
Leer mij steeds meer uw stem verstaan:
kom tot mij en spreek mij aan.

De Heer is hier, Hij die de vrede bracht,
leidt ons in liefde naar Gods vaderhart.
Hij zegent jou en mij: Hij is hier en maakt ons vrij.

Heer, ontmoet mijn hart en maak het vrij.
Neem de onrust weg en zegen mij.
Schenk uw vrede die bij mij blijft;
liefde die mijn angst verdrijft.

Heer, U bent het rustpunt van mijn hart.
In uw armen vind ik nieuwe kracht.
Niemand anders dan U alleen,
draagt mij door dit leven heen.

De Heer is hier, Hij die de vrede bracht,
leidt ons in liefde naar Gods vaderhart.
Hij zegent jou en mij: Hij is hier en maakt ons vrij.

Deze overdenking sluit aan bij het NBG-leesrooster voor de Veertigdagentijd 2026, bij maandag 23 maart.